

Zločin u Slunju i okolnim selima

Izveštaji s praćenja suđenja

Rješenjem Vrhovnog suda RH Su IV-435/11 od 28. ožujka 2011. predmet protiv opt. Miće Cekinovića je delegiran na Županijski sud u Rijeci kao stvarno i mjesno nadležan sud, po prijedlogu državnog odvjetnika RH.

15. lipnja 2011.godine - ponovni početak rasprave pred Županijskim sudom u Rijeci

Izveštava Milena Čalić-Jelić, Documenta, centar za suočavanje s prošlošću

Postupak pratili: promatrači Ureda OEES-a u Zagrebu, obitelj optuženog, novinar Novog lista

Nakon ponovnog otvaranja¹ rasprave pred Županijskim sudom u Rijeci i objavljivanja predmeta glavne rasprave u izmijenjenom sastavu vijeća:

Ika Šarić, predsjednica vijeća

Zoran Sršen, član vijeća

Valentin Ivanetić, član vijeća

predsjednica vijeća konstatirala je da su na raspravu pristupili: zamjenik ŽDO Rijeka Doris Hrast, optuženi Mićo Cekinović (u pritvoru u Rijeci) te njegov branitelj Luka Šušak.

Vijeće je utvrdilo istovjetnost optuženika.

Glavna rasprava je započela čitanjem optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Karlovcu broj KT-36/95 od 30. srpnja 2009. godine. Nakon što je pročitana optužnica, optuženiku su predočene odredbe o njegovim pravima u postupku.

Optuženi Mićo Cekinović pozvan da se izjasni o tome kakav stav zauzima prema optužnici naveo je da se ne smatra krivim te da će svoju obranu iznijeti na kraju dokaznog postupka.

Vijeće je utvrdilo da su pristupili svjedoci Nikola Sikirica, Dane Kosanović i Juraj Jurašin, dok se devet svjedoka nije pojavilo, ali su opravdali svoj izostanak.

Dokazni postupak

Materijalni dokazi

Predsjednica vijeća je pročitala dokazne materijale što su priloženi u spisu: zapovijed za borbenu upotrebu jedinica TO Primišlje, prijedlog za unapređenje rajonskog štaba TO Veljun, mape s precizno ucrtanim položajem postrojbi koje su sudjelovale u napadu na Slunj i okolicu, popis promaknutih pripadnika vojnih postrojbi tzv. SAO Krajine od 8.12.1991., listu operativnog dežurstva, popis vojnih osoba TO Primišlje, popis osoba po ugovoru 13. pješačke brigade, popis pripadnika čete TO Primišlje od 22.8.1991., zapisnik sa savjetovanja vojske tzv. SAO Krajine od 03.08.1993., fotookumentaciju

¹Zakon o kaznenom postupku, čl. 310 st. 3: Glavna rasprava mora iznova početi i svi se dokazi moraju ponovno izvesti ako se rasprava drži pred drugim predsjednikom vijeća. Isto vrijedi i u slučaju ako je odgoda trajala dulje od dva mjeseca.

spisa, brojno stanje postrojbe Veljun, presude Županijskog suda u Karlovcu: K-19/02 (RH v. Miljan Strunjaš²), K-17/07 (RH v. Nenad Tepavac³).

Video zapisi

Pregledani su video zapisi o napadu na Slunj od studenog 1991. iz različitih izvora: amaterski video zapis, zapis HRTV, zapis YUTEL-a.

Optuženi Cekinović je iznio **primjedu** da se prikazani snimci ne odnose na zadatak što je imala TO Primišlje, da na snimci (osobito amaterskoj) prepoznaje neke ljude iz TO Veljun, da je prikazana desna strana Slunja, te Rakovica, dok su oni bili na lijevoj strani, stoga je video zapis nevažan dokument u ovom postupku.

Svjedok Nikola Sikirica

Svjedok je izjavio da je bio pripadnik TO Šljivak (Veljun) pod zapovjedništvom Karamarković Miloša, učestvovao je u napadu na Gornju Glinu, Kremelj i Slunj. Poslije napada na Gornju Glinu selo je bilo pusto, a pijani vojnici su palili sijeno, gospodarske objekte, pucali po selu. Napomenuo je da im njihovi zapovjednici nisu naredili da pale i pljačkaju, ali da im nisu ni izričito zabranili.

Nakon ranjavanja 1993. godine nije više bio mobiliziran. Optuženog Cekinovića upoznao je 1994. na poligonu. Pomogao mu je da ga ne zatvore, jer je pijan pucao.

Na pitanja, svjedok je odgovorio da je TO Šljivak brojala 30 vojnika, da su u napadu na Slunj učestvovala jedinice iz Plaškog i Korenice, te isto iz smjera Bihaća, da su dva dana pred napad Slunj nadlijetali avioni JNA, da su na vojnom poligonu bile smještene jedinice JNA, da ne zna da li su Slunj nakon napada posjetili Ratko Mladić ili Milan Martić, da je u Slunju boravio samo jedan dan jer je pušten zbog starih i bolesnih roditelja, pa ne zna koliko je ljudi ubijeno, ranjeno ili zarobljeno u Slunju.

Svjedok Nikola Sikirica je brat ubijenog Slobodana Sikirice, koji je u lipnju 1991. izveden iz autobusa po pripadnicima Zbora narodne garde te je njegovo tijelo pronađeno nakon VRA Oluja.

Na pitanje predsjednice vijeća svjedok je odgovorio da je Čedu Bulata vidio samo jednom, i to na vojnom poligonu nakon pada Slunja.

Svjedok Dane Kosanović

Svjedok je izjavio da je 16. studenog 1991. u 6h ujutro sa suprugom i kćerkom napustio Slunj i krenuo prema Banja Luci, da su tog jutra civili napuštali Slunj, da su 4 autobusa puna ljudi krenula to jutro iz Slunja, da su svi Hrvati napustili Slunj. Svjedok je čuo da su neki od Hrvata iz autobusa u Staroj

² Dana 1. srpnja 2003. Miljan Strunjaš presudom Županijskog suda u Karlovcu proglašen je krivim za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, označen i kažnjiv po čl. 120 OKZRH, što je u rujnu 1991. pa do 15. prosinca 1991. kao zapovjednik „Ra ŠTO Veljun“ izradio plan napada općine Slunj te za vrijeme napada i zauzimanja zapovjedio postrojbama da ulaskom u sela Hrvatski Blagaj, Donja i Gornja Glina, Pavlovac, Donji i Gornji Nikšić, Cerovac, Cvitović, Marindolsko Brdo, Gornji i Donji Kremen pucaju po kućama i gospodarskim zgradama iz sveg oružja, iako u navedenim selima nije bilo vojske, niti je itko pružao otpor, što su pripadnici postrojbi i činili te tako natjerali stanovništvo u bijeg, po ulasku u sela imovina je oduzimana i paljena (spaljeno ili razrušeno 156 obiteljskih kuća, 5 gospodarstava, 3 crkve), 5 civila ubijeno je projektilima, te je osuđen na kaznu zatvora od 12 godina.

³ Dana 11. srpnja 2007. Nenad Tepavac proglašen je krivim za ubojstvo, temeljem čl. 34. st. 1. KZRH, što je 16. studenog 1991. u predgrađu Slunja, Ivšić naselju, kao pripadnik 3. odjeljenja I. streljačkog voda TO Primišlje, bez ikakvog povoda, a u cilju da usmrti Pavu Ivšića koji je stajao ispred svoje kuće, ispalio u njega hitac iz puške od kojeg je ovaj odmah i preminuo. Za to kazneno djelo odmjeren mu je kazna zatvora u trajanju od 8 godina. O izručenju/ekstradiciji i pravilu specijalnosti, čl. 14 Europske konvencije o izručenju vidi presudu Vrhovnog suda u predmetu, I KŽ 1265/07-7.

Gradišci "skidani" iz autobusa te premlaćivani. Tri dana pred napad avioni JNA su bombardirali industrijsku zonu u Slunju, ali nije bilo ranjenih ili mrtvih. Dok je boravio u Zagrebu, svjedok je čuo da je ubijen liječnik Krušić, dok medicinska sestra i danas živi u Slunju.

Svjedok se 1992. vratio u Slunj, tada je vidio da su stradale zgrada općine, policijska postaja, a i nekoliko privatnih kuća, kao i njegova kuća, dok je osnovna škola na Ivšić brdu ostala čitava. Svjedok nije vidio da bi na pojedinim kućama visila bijela zastava. Po povratku u Slunj, svjedok je ispitivan na poligonu jer se vratio iz Zagreba. Mobiliziran je u pozadinsku jedinicu, kao mehaničar. Optuženog Miću Cekinovića poznaje od prije rata, čuo je da je pomogao nekom zarobljenom Hrvatu, čuo je da je netko ubijen u Ivšić naselju.

Svjedok Juraj Jurašin

Po rješenju predsjednika vijeća svjedoku su pročitani njegovi prijašnji iskazi dani u ovom postupku tijekom istrage i tijekom prvog suđenja.

Svjedok je iskazao da su njegovi iskazi u cijelosti vjerno zapisani te iste ne želi mijenjati ni nadopunjavati. Svjedok je odgovorio da mu je optuženi Cekinović spasio život, da je bijela traka koju je svjedok nosio u neku ruku predstavljala predaju, da je bijela zastava na kući mogla značiti da ista neće biti spaljena.

Na pitanje predsjednika vijeća svjedok je pojasnio okolnosti njegova uhićenja, kako se našao sam bez drugih pripadnika svoje postrojbe, jer je išao spasiti svoju ženu i punicu i kako je na putu prema skloništu naišao na vojsku SAO Krajine te bio uhapšen. Napad na Slunj počeo je u jutarnjim satima 16. studenog 1991. i to napadom minobacačkih granata, zatim tenkovima, a zatim pješačkim napadom. O svom zarobljeništvu svjedok je rekao da je proveo 342 dana u zarobljeništvu, da je kroz to vrijeme radio na sanaciji terena, pokapanju mrtvih, kopanju jama, pokapanje mrtve stoke, u klaonici, hranio prasce, prevozio svinje, brao kukuruze, kopao jame za telefonske kablove, te sve drugo što se od njega tražilo. Dana 20. listopada 1992. je pobjegao. On kroz to vrijeme nije bio zatvoren, ali je živio u strahu te bi se po noći skrivao i tražio sigurno prenoćište, uglavnom na tavanu kuće.

Svjedok je izjavio da je i prije rata poznao Pavu Ivšića te da ga je znao posjećivati, da je isti živio sa ženom i sinom, koji su prije napada na Slunj isti napustili. Svjedok ne zna zašto je Pave Ivšić ostao. Kada ga je pokapao Pavo Ivšić je bio obučen u svakodnevno civilno odijelo.

Na pitanje branitelja svjedok je objasnio da je, kada je prvi put vidio tijelo pok. Pave Ivšića, pokojnikova kuća bila cijela, a isto tako i tri dana nakon što ga je pokopao. Svjedok je iskazao da Pavo Ivšić nije bio pripadnik ZNG, jer ima spisak svih članova, i ne zna da li isti ima status branitelja.

Svjedok je rekao da poznaje Marijana Ivšića, koji je s njim bio u zarobljeništvu, ali isti mu nije ništa pričao o susretima sa pripadnicima TO Primišlja. Na informativni razgovor u Primišlje vozili su ga Primišljanci. Svjedok ne zna kada je u Slunju formirana civilna vlast, ni kad su došli pripadnici Martićeve policije. Tomo Kos mu je jednom zgodom pričao da su njega tukli, ali nije rekao tko, gdje i kada.

16. lipnja 2011. godine - nastavak glavne rasprave

Materijalni dokazi

Predsjednica vijeća je pročitala dokazne materijale što su priloženi u spisu: spisak vojnih lica TO Primišlje, od 22. kolovoza 1991. sa 76 vojnika, karte: napada na Slunj, Centingrad; udio stanovništva u selima Glavanj (45% Hrvata), Primišlje (98% Srba)....

Svjedok Đuro Milošević

Svjedok je iskazao da je oženjen Hrvaticom iz sela Kos, da je selo Kos bilo selo sa 6 kuća, i da su sve obitelji bile hrvatske nacionalnosti. Od 14. do 19. studenog 1991., za vrijeme napada na Slunj, Tomo Kos, dva brata njegove supruge i Mile Kos boravili su u kući svjedokova brata Jove, radi osobne sigurnosti, jer su se bojali spavati u svojim kućama. Tomu Kosa poznaje već 30 godina i oduvijek je imao loše zube.

Svjedok je u vrijeme napada na Slunj bio u svojoj kući, vidio je da su grad napadali prvo tenkovi, a potom pješadija. Mobiliziran je u 12. mjesecu, nakon što je formirana brigada.

Svjedok Đorđe Pjevac

Prilikom zadnjeg svjedočenja pred Županijskim sudom u Karlovcu, svjedok je tražio isključenje javnosti te ga je predsjednica vijeća upitala želi li da se i ovoj put javnost isključi. Nakon što je upoznat da raspravu prate samo predstavnici OEES-a, Documente te supruga optuženog nije zatražio da se javnost isključi.

Svjedok je iskazao da je bio vojnik u SAO Krajini, da je kao takav učestvovao u napadu na Slunj u sastavu TO Primišlje te da mu je zapovjednik bio optuženi Mićo Cekinović. Svjedok je izjavio da ih je naoružala JNA, da su 16. studenog u 12h krenuli, slijedeći JNA jedinice i to 300-400 m iza njih. Sa ulaskom u grad i nekoliko dana poslije svi su vukli stvari, pa je tako i svjedok odnio nekoliko knjiga iz gradske knjižnice.

Svjedok je izjavio da mu je Tomo Kos pričao da su ga na dan napada tukli i to Đuka Grubor i još neki vojnici, prvo u borovoj šumi, ispred sela Gornja Zečev Varoš, a poslije na poligonu. I Mile Kos je bio tamo te dobio dva tri šamara. Tomo Kos mu nije spomenuo da je i Mićo Cekinović bio tamo. Đuka Grubor je bio pripadnik TO Primišlje.

Svjedok je još napomenuo da je njegova kuća spaljena tijekom VRA Oluja.

*Optuženi je stavio **primjedu** na iskaz svjedoka u dijelu u kojemu je svjedok tvrdio da je Đuka Grubor bio pripadnik TO Primišlje. Optuženik je tvrdio da je Đuka Grubor bio pripadnik vojne policije.*

Svjedok Mile Kos

Svjedok je do rata živio u selu Kos, što je zaseok Gornjeg Primišlja. Svjedok je iskazao da je prije napada na Slunj bio zarobljen i odveden na poligon. On se s ostalima skrivao u pećini kraj Korane, ali je došla vojska te su dvojica vojnika zarobila njega, njegovu majku, oca, sestru, bratića Tomu, strica i strinu. Jedan od vojnika koji su ih zarobili bio je Đuka Grubor, dok drugog nije prepoznao. Obojica su imali maskirne uniforme. Svjedok je pretučen, isto kao i njegov bratić Tomo Kos, sjeća se da je Tomi bila krvava cijela glava. Kada je vođen vidio je da je iz jednog grma izašao Branko Cekinović. Na poligonu su ispitivani te su imali radnu obvezu pranja WC-a, ali tamo ih nitko nije tukao. Zna da su tamo bili i drugi zarobljenici: Željko Mandić, stariji vodnik JNA, ne zna zašto je on bio zarobljen, te još 2 ili 3 vojnika, vojvođanski Hrvati. Par dana je proveo zarobljen na poligonu, a potom je pušten, predan je Luki Zecu iz sela Zečev Varoš. Tih dana je boravio kod kumova, koji su Srbi po nacionalnosti i koji su pazili na njih. Optuženog Miću Cekinovića nije vidio tih dana u selu, samo mu je otac pričao da je isti došao jedan dan u njihovu kuću, zajedno sa kumom Milošem Ralićem da im garantira sigurnost, osobito stoga što je par dana ranije neki pijani vojnik pucao po njihovoj kući.

17. lipnja 2011. godine - nastavak glavne rasprave

Predsjednica sudskog vijeća je utvrdila da devet pozvanih svjedoka nije pristupilo raspravi, ali da su opravdali svoj izostanak, dok je za svjedoke Lovru Klanjak i Marijana Ivšića utvrđeno da su preminuli.

Svjedok Nenad Tepavac

Svjedok je izjavio da je od 3. studenog 1991. bio pripadnik TO Primišlje, da je usmenim putem mobiliziran u tu jedinicu, da su njih 4 do 5 držali seoske straže sve do samog napada na Slunj. Isti je pravomoćno osuđen za ubojstvo Pave Ivšića, na izdržavanju zatvorske kazne u Lepoglavi, te je izjavio da je to učinio u samoobrani jer je Ivšić imao pušku.

*Optuženi je stavio **primjedbu** na iskaz svjedoka jer je Žarko Šaša imao zadatak da sve vojnike upozna sa odredbama Ženevskih konvencija, i da je optuženi osobno pozvao svjedoka na razgovor u vezi sa ubojstvom Pave Ivšića.*

Svjedok Ivan Obadin

Svjedok je izjavio da je vojni invalid, da je bio u pričuvnom sastavu hrvatske policije, da je 16. studenog 1991. krenuo iz Slunja prema vojnom poligonu te je uhićen i odveden u Plaški, potom u zatvor u Glini te je razmijenjen 3. ožujka 1992. godine. Svjedok je izjavio da su ga za vrijeme zatočeništva na vojnom poligonu ispitivali Rade Bulat te Radaković, da je bio zatvoren u prostorije skladišta zajedno sa Mićom Obajdinom, Holjevcem, Jurašinom i Ivicom Obajdin. Zajedno s njim u zatvor u Glinu prebačeni su Ivica i Mićo Obajdin. O napadu na Slunj i broju žrtava saznao je od vojnika JNA, koji su ga čuvali. Čuo je da je poginulo 5 ljudi i to 4 vojnika te jedan civil, za kojeg je poslije saznao da je Pavo Ivšić. Svjedok je osobno poznao Pavu Ivšića te je izjavio da isti nije bio pripadnik ZNG-a i da nije bio lovac, jer je bio stariji i bolestan.

Svjedok je po prvi put ispitan u ovom predmetu, ispitan je prije pred PU u Sisku u predmetu u kojem se prikupljaju podaci u predistražnoj fazi u svezi zatvora u Glini.

Rješenje vijeća

Zamjenik ŽDO u Rijeci je predložio da se neposredno saslušaju svi svjedoci određeni po sudu, a kako su to starije i bolesne osobe koje su ispričale svoj nedolazak, predložio je da se iste saslušaju na njima najbližem sudu.

Sudsko vijeće je odlučilo da će se za raspravu zakazanu za **9. kolovoza 2011.** saslušati svjedoci Boško Sučević, Mile Kosijer i Mile Brančić, koji se nisu odazvali iako su uredno pozvani, a nisu opravdali svoj izostanak. Stoga će isti biti privedeni putem djelatnika policije na slijedeću raspravu.

Zapažanja monitora:

Rasprava je krenula iznova pred izmijenjenim sudskim vijećem, s protekom od četiri mjeseca, zbog preraspodjele predmeta među sucima kaznenog odjela, što otvara pitanje tehničke, prostorne i kadrovske spremnosti jednog od 4 specijalna suda za ratne zločine u RH.

09. kolovoza 2011. godine - nastavak dokaznog postupka

Izveštava Milena Čalić-Jelić, Documenta, centar za suočavanje s prošlošću

Postupak pratili: promatrači Ureda OEES-a u Zagrebu, novinar Novog lista, obitelj optuženog

Saslušani su svjedoci Mile Kosijer i Mile Jančić.

Svjedočenje svjedoka Mile Kosijera

Svjedok je priveden po djelatnicima policije jer se nije odazvao pozivu ni opravdao izostanak. Rekao je da poziv nije ni zaprimio.

Iskazao je istovjetno kao kao na zapisniku u istrazi te na raspravi pred Županijskim sudom u Karlovcu.

Svjedok je iskazao da se priključio seoskim stražama u ljeto 1991. u svom selu Cvijanović Brdu, da je njegova četa sudjelovala u napadu na Slunj, a pripadala je Veljunskom štabu. Četa je brojala 30 do 40 vojnika. Nekoliko dana prije napada je došao netko iz Veljuna te im održao predavanje o tome kako se moraju ponašati; da ne smiju paliti, pljačkati, da sve zarobljene moraju predati civilnoj policiji. Njegova četa nije došla do Slunja, već do prvih hrvatskih sela Gornje i Donje Gline. Svjedok je izjavio da bez obzira na upozorenja "bene su radile po svom" pa su bile zapaljene pojedine kuće, a i kralo se iz praznih kuća, i to i nekoliko mjeseci nakon napada. Njegova jedinica je nakon napada na Slunj rasformirana te je svjedok ponovno mobiliziran 12. prosinca 1991. u pozadinsku jedinicu, čiji

zapovjednik je bio Đuro Zatezalo. Prilikom mobilizacije po njega je došla vojna policija i odvela ga na poligon u Slunj. Inače, oni iz Cvijanović Brda nisu imali nikakve kontakte sa Primišljem, jer je to mjesto s druge strane Korane i udaljeno je više od 20 km. Svjedok ne poznaje optuženog, prvi puta ga je vidio u sudnici Županijskog suda u Karlovcu.

Na pitanje branitelja okrivljenog svjedok je pojasnio što je mislio kada je rekao da je hrvatsko stanovništvo protjerano: da je Slunj ostao prazan, da su ljudi otišli preko noći jer se pucalo. Svjedok je razjasnio da on za vrijeme napada nije vidio Slunj te kad je izjavio da je gorjelo 5-6 kuća pri tome je mislio na Gornju Glinu. Na dan napada u Cvijanović Brdo je došao zapovjednik Strunjaš. Svjedok je dodao da je on svjedočio i u kaznenom postupku protiv Milana Strunjaša pred Županijskim sudom u Karlovcu.

Na pitanja predsjednice vijeća svjedok je pojasnio da su lako naoružanje dobili od jednog čovjeka, ali on ne zna kojoj vojnoj formaciji je taj pripadao, svi su imali uniforme i to stare JNA uniforme, no bez oznaka. Prilikom napada s njima je bila i JNA. Bilo je i topovskih napada sa mosta, a ne zna je li bilo i napada iz aviona.

Svjedočenje svjedoka Mile Jančića

Svjedok je priveden po djelatnicima policije jer se nije odazvao pozivu ni opravdao izostanak. Objasnio je da isti nije ni zaprimio jer mu kuća u Primišlju još uvijek nije obnovljena, nema mirovinu te i dalje živi u Srbiji, a tek povremeno boravi u RH.

Iskazivao je istovjetno kao na zapisnicima iz istrage te sa dvije rasprave.

Svjedok je iskazao da je mobiliziran u jesen 1991. u TO Primišlje, da je držao seoske straže u Zečić Varoši, da je njihov zapovjednik bio Milan Strunjaš. Napad na Slunj je naredio Čedo Bulat, čiji zamjenik je bio Mirko Radaković. Za vrijeme napada nije bilo otpora jer je stanovništvo već otišlo. Prvo su išli tenkovi, a potom pješadija. Neke su skupine palile kuće i to "Ličani". Nitko iz TO Primišlje nije palio. Za ubojstvo Pave Ivšića svjedok je čuo po povratku iz akcije, pričalo se da je isti imao pušku te da je psovao, a onda ga je Nenad Tepavac ubio. Pušku pokojnog Pave Ivšića je uzeo Miloš Karajlović. Svjedok ne zna je li poslije išta poduzeto da se procesuiru i kazni ubojica Pave Ivšića. Napad je naređen putem radio veze, a naredio ga je osobno Čedo Bulat. TO Primišlje je brojalo 56 vojnika.

Svjedok poznaje optuženika, koji mu je bio nadređen. Zna da je isti spasio zatečene civile u skloništu prilikom napada na Slunj, jer je ostao s njima.

Za Tomu Kosa svjedok je izjavio da ga je znao i prije rata, da je čuo da je istog pretukao Đuro Grubor, ali tek kasnije. Tomu nije vidio nakon napada niti zna kad je ovaj napustio Slunj. Također je čuo da je Tomu Kosa od batina spasio optuženi Cekinović.

Na posebno pitanje predsjednice vijeća kako to da tek prilikom današnjeg (četvrtog) svjedočenja spominje da je Tomu Kosa spasio Cekinović i od koga je to čuo, svjedok je pojasnio da ne zna od koga je to čuo, da je od događaja prošlo više od 12 godina, da misli da je brat Tome Kosa to pričao.

Optuženi je stavio primjedbu na dio iskaza svjedoka u svezi Tome Kosa te je rekao da ondje nije ni bio.

Rješenje vijeća

Sudsko vijeće je riješilo da će se izvanraspravno saslušati svjedoci koji se nisu odazvali prijašnjim raspravama, a opravdali su svoj izostanak bolešću i starošću. Saslušat će se 29., 30. i 31. kolovoza 2011. u 9:00 sati u zgradi Općinskog suda u Karlovcu, Stalna služba u Slunju.

Okrivljeni Cekinović neće prisustvovati vanraspravnom saslušanju jer sud u Slunju ne odgovara potrebnim sigurnosnim uvjetima, te će saslušanju prisustvovati njegov branitelj i zamjenik ŽDO Rijeka. Svi iskazi će biti pročitani na slijedećoj raspravi.

Nastavak rasprave određen je za dane 3. i 4. listopada 2011. godine u 9,00 sati.

03. 10. 2011. godine - nastavak dokaznog postupka

Izvjestava: Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava

Postupak pratili: Jelena Borić, Ured OEES-a u Zagrebu; novinarka Novog lista, novinar Novosti, obitelj i prijatelj optuženika

Stalna sudska vještakinja sudske medicine, doktorica Renata Dobi – Babić, pozvana da da svoje stručno mišljenje na okolnost ispadanja zubi oštećenika Toma Kosa, iskazala je da zubi Tome Kosa, koji je prema navodima iz optužnice bio izudaran 14. studenoga 1991. godine, nisu mogli ispasti nekoliko mjeseci ili čak nekoliko godina kasnije, kao posljedica utuženog premlaćivanja. Za klimanje zubi je potrebna sila lakog do srednjeg intenziteta, a tako nanešena ozljeda, po iskazu vještakinje, ostavlja trag na gornjoj ili donjoj usnici. Do prijeloma zubi može doći kod udarca silom srednjega ili većeg intenziteta. Vrlo rijetko dolazi do ispadanja zuba s korijenom. Doktorica Dobi – Babić je zaključila da u slučaju Tome Kosa zubi nisu mogli ispasti kao posljedica navedenih ozljeda ili traume jer bi tada zubi bili ispali nakon 2-3 tjedna, a maksimalno nakon mjesec i pol dana. Naime, u slučajevima sublukacije zuba, koja predstavlja nepotpuno iščašenje zgloba, do ispadanja zuba dolazi najkasnije nakon proteka navedenog perioda.

Svjedokinja Nada Rudan, nastavnica u mirovini iz Slunja, nakon što joj je predsjednica vijeća pročitala njezin iskaz iz istrage⁴, iskazala je da su, nakon ulaska srpske vojske u Slunj, 16. 11. 1991., njezin suprug i ona bili u strahu i uglavnom nisu napuštali svoj stan, osim da bi izvršili zapovjed o obveznom prijavljivanju novouspostavljenim vlastima i da bi izvršavali radnu obvezu, koja se sastojala u raščišćavanju ruševina, čišćenju stanova, rada u školi. U Slunju su ostali do 12. 4. 1994. Rekla je da je u Slunju tada bilo krađe imovine iz stanova i to uglavnom od strane ljudi koji nisu bili iz tog kraja. Čula je za 17-18 zločina nad civilima počinjenih od strane pripadnika srpske vojske i to u periodu 1991. i početkom 1992. godine. U Slunju je nakon napada i zauzimanja grada vidjela uniformirane osobe iz Primišlja. Slunj je pao u subotu, 16. studenoga 1991., a u ponedjeljak 18. ili u utorak 19. studenoga, Karajlović, u maskirnoj uniformi, zajedno s Blanšom i još jednim muškarcem i ženom u civilu, upao je u stan svjedokinje, uperio joj pušku u prsa i vrtio je. Tražili su ustaše i oružje te njezinog supruga koji se za to vrijeme skrivao na terasi, a također su pucali u zid. Suprug je ipak ušao u stan s terase pa su ih odveli prema zatvoru, ali do istoga nisu stigli jer ih je netko presreo i ona i suprug su se vratili u stan. Vezano za ubojstvo Pave Ivšića, svjedokinja je iskazala da je čula od svog prijatelja, sada pokojnog Ivana Ivšića, Pavinog susjeda, da je Pavo pružao otpor i da je ubijen pred svojom kućom.

Potom se prešlo na čitanje iskaza nepristupjelog svjedoka **Mile Stojakovića**⁵.

⁴ Ovaj iskaz iz istrage pročitao je i na glavnoj raspravi pred ŽS Karlovac, 1. prosinca 2009. godine, a u njemu je svjedokinja navela da je bila u Slunju u trenutku napada i okupacije grada 16. studenoga 1991. godine. Slunj je bio gotovo prazan jer je stanovništvo većinom ranije izbjeglo, a bio je ostavljen koridor za civilno stanovništvo kako bi mogli napustiti grad. Čula je za nekoliko ubojstava koja su se dogodila nakon okupacije i to za ubojstvo Pave Ivšića, doktora Krušića, Milana i Ane Kovačević te za ubojstva još nekolicine ljudi, među kojima i osobe prezimena Štefanac, zvane Cajac. Za optuženika je rekla da je bio u to vrijeme pripadnik srpske vojske, da ga je znala jer je kao i ona rodom iz Primišlja, a za vrijeme rata ga nije vidjela u Slunju.

⁵ Svjedok je iskazivao u istrazi, kao i na glavnoj raspravi pred ŽS Karlovac 20. listopada 2009. godine, kada je iskazao među ostalim da je Bjelopetrović Nikola iz Primišlja prednječio u otimanju imovine izbjeglih Hrvata, a jednom prilikom, negdje 1993. godine, je isti u Slunju tukao starca i ženu, a njezino dvoje djece je tukao šibom i rekao im da će sada vidjet kako četnik tuče.

Pročitani su iskazi izvanraspravno ispitanih svjedoka, koji su svoje iskaze dali u kolovozu 2011. godine pred Općinskim sudom u Karlovcu, Stalna služba u Slunju, gdje ih je ispitala predsjednica vijeća, sutkinja Ika Šarić: **Lucija Ivšić, Nikola Ivšić, Đurđa Gračan, Tomo Kos, Ranko Dević, Milan Preradović, Mane Čokeša, Dušan Grubor, Branko Adžibaba, Ilija Sučević, Jure Begović, Nikola Koljevac, Anka Petrović, Slavko Flanjak, Boško Gajić, Gordana Gračan, Marija Neralić, Jagica Ivšić, Marijana Oštrina.**

Dokazni postupak je nastavljen izvođenjem materijalnih dokaza. Pročitani su **dopis Hrvatskog memorijalno - dokumentacijskog centra Domovinskog rata s prilogima** koji obuhvaćaju i Odluku Vlade SAO Krajine o primjeni Zakona o obrani Srbije na SAO Krajinu, u skladu s čim TO predstavlja oružane snage SAO Krajine.

Reproduciran je film Hrvatskog memorijalno - dokumentacijskog centra Domovinskog rata „Komšije II“, čiji je jedan od autora Ivica Pandža Orkan. U filmu se pored ostaloga vide i neke zapaljene kuće u okolici Slunja, ali se iz snimke ne može zaključiti koje su to kuće i kada su točno zapaljene.

Zastupnik optužbe, zamjenik Županijskog državnog odvjetnika iz Rijeke, Doris Hrast, je izjavio da nema daljnjih dokaznih prijedloga.

Zastupnik obrane, odvjetnik Luka Šušak, **predložio je balističko vještačenje** s ciljem utvrđivanja namjene minobacačkog naoružanja. Objasnio je da smatra da se ova vrsta oružja ne koristi za rušenje kuća, već za uništenje žive sile te da se ne koristi u pješadijskom vodu kad se isti kreće iza tenka. ŽŽDO se usprotivio ovom dokaznom prijedlogu, istaknuvši kako se u činjeničnom opisu optužnice ne spominje minobacački napad.

Obrana je odustala od svog prijedloga za saslušanjem u svojstvu svjedoka Gojka Grubora i Nebojše Božića.

Predsjednica vijeća je najavila nastavak glavne rasprave za 4. listopada 2011. godine.

Zapažanja monitora:

Budući da promatračima nevladinih organizacija, kao ni promatračima Ureda OEES-a nije odobreno dobivanje preslike zapisnika s ročišta, postoji mogućnost da su neka imena i prezimena svjedokinja i svjedoka, kao i osoba koje se spominju u njihovim svjedočkim iskazima, pogrešno navedena.

04. 10. 2011. godine - nastavak dokaznog postupka, obrana optuženika i završni govori stranaka

Izvjestava: Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava

Postupak pratili: Jelena Borić, Ured OEES-a u Zagrebu; novinarka Novog lista, novinar Novosti, obitelj i prijatelj optuženika

Dokazni postupak je nastavljen izvođenjem materijalnih dokaza koji prileže spisu. Pročitani su:

1. Dokumentacija Hrvatskog memorijalno – dokumentacijskog centra Domovinskog rata (dopisi iz 1994. godine upućeni komadni VRSK-a, potpisani od strane Miće Cekinovića)
2. Presude u predmetima K-19/02 i K-19/07 ŽS u Karlovcu, izvršen je uvid (K-19/02, Milan Strunjaš je osuđen na 12 godina zatvora zbog izdavanja plana napadana na Slunj; K-19/07, Nenad Tepavac je proglašen krivim i osuđen na 10 godina, a potom na 8 godina odlukom VSRH, zbog ubojstva Pave Ivšića)
3. Izvodi iz Matice rođenih i Matice umrlih za Pave Ivšića
4. Podaci o zarobljenim osobama
5. Karte grada Slunja, pravci napada, sastav stanovništva, vrši se uvid
6. Popis pripadnika TO Primišlje
7. Dokumentacija o unapređenju Miće Cekinovića u čin razvodnika; zapovjedi; naređenje o imenovanju oficira
8. Podaci o procjeni štete za Općinu Slunj

9. Vojna zapovjed VRS (TO) iz 11. mjeseca 1991. godine
10. Foto – dokumentacija: optuženik u uniformi *tempore criminis*, navodni pripadnici TO Primišlje, izvršen je uvid

Budući da stranke nisu inzistirale na saslušanju nepristupjelih svjedoka, a nisu imale daljnih **dokaznih prijedloga**, Vijeće je donijelo **rješenje** da se odustaje od ispitivanja spomenutih svjedoka, a također je odbijen dokazni prijedlog obrane za provođenje balističkog vještačenja.

Potom je zamjenik Županijskog državnog odvjetnika iz Rijeke, Doris Hrast, pročitao **izmjenu činjeničnog opisa optužnice**. Prema novom činjeničnom opisu *locus criminis* je specificiran na područje Slunja i Primišlja, te je detaljnije opisana i obrazložena zapovjedna odgovornost optuženika, kao zapovjednika koji je sudjelovao u planiranju i razradi vojne operacije napada na grad Slunj, a propustio je spriječiti, suzbiti i kazniti, protuzakonito i samovoljno ponašanje svojih podređenih. *Tempus criminis* je u odnosu na prvobitnu optužnicu, osim vremena prije i za vrijeme napada na Slunj i okupacije Slunja, protegnuto i na vrijeme nakon dotičnog napada i okupacije. Po novom činjeničnom opisu, optuženi Cekinović je pored zapovjedne odgovornosti, individualno odgovoran za naređivanje protuzakonitog zatvaranja civila. Iz činjeničnog opisa optužnice je izbačeno izbijanje zubi Toma Kosa, ali je uvršteno premlaćivanje i zatvaranje Milana Kosa. Kao dodatna točka optužnice ZZDO je naveo zapovjednu odgovornost optuženika za paljenje kuća Rude i Pave Ivšića i sjenika Dane Mrdušana.

Optuženik se izjasnio da se **ne osjeća krivim** s obzirom na izmijenjenu optužnicu.

Predsjednica vijeća konstatirala je da iz **izvoda iz kaznene evidencije** proizlazi da je optuženik neosuđivana osoba.

Nakon što su optuženiku pročitane obrane koje je iznio u prvom i u ponovljenom postupku pred ŽS Karlovac⁶ isti je izjavio da ostaje pri tim obranama i da ih želi nadopuniti. U svojoj **obrani** iskazao je da nikada nije naredio niti je itko od njegovih podređenih sudjelovao u premlaćivanju i hapšenju Tome Kosa. On je pokušao smiriti situaciju u zaseoku Kosovi i zaštititi ljude. Civilima u rezervaru na Ivšić Brdu osigurao je zaštitu i ostavio medicinsku sestru iz njihove postrojbe da ih pregleda i pruži im pomoć. Spriječio je tom prilikom Gojka Grubora da tuče i ubije Juru Jurašina, djelomično naoružanog i u ZNG uniformi, kojega je Grubor pred njim udario. Jednom prigodom je razoružao pijane vojnike i smijenio komandira njihovog voda. Njegova žena je Hrvatica. Istaknuo je da je naredbu za napad na Slunj dobio od oficira JNA, ali da je uloga TO Primišlje bila poput rezervnog točka na automobilu. On nije bio prisutan usmrćivanju Pave Ivšića, a o tom događaju mu je istu večer izvijestio komandir voda, njegov brat Branko Cekinović. Optuženik je prepričao okolnosti usmrćenja Mimija Tepavca, koje se dogodilo te iste večeri, a nakon toga je Nenad Tepavac napustio postrojbu i više se nije vratio u TO Primišlje. Istaknuo je kako nije istinit iskaz Jure Jurašina u kojemu isti navodi kako je bio optuženikov zarobljenik i kako ga je optuženi tjerao na prisilni rad: provjeru minskog polja i zakapanje leševa. Optuženi je rekao da je skupa s Jurašinom, koji je bio inženjerac, pošao provjeriti navodno minsko polje te su maknuli table s naznakom „minsko polje“ nakon što su utvrdili da nema mina. Oni su i ranije bili uvjereni da na tom mjestu nema mina. Također je s svjedokom Jurašinom našao sanduke i organizirao pokop tijela Pave Ivšića, koje je ležalo na njegovoj verandi, kao i pokop još jednog mrtvog tijela koje se nalazilo kraja apoteke. Kazao je da niti jedna mina s njihovih položaja u Zečjoj Varoši nije doletjela na Slunj jer oni nisu imali minobacače, niti su imali dometa. Njihov je zadatak, dodao je, bila prvenstveno obrana, kao i zaštita civila. Po njemu je do pljačke Slunja i okolnih mjesta došlo kasnije, tijekom 1992. godine, jer u ovom periodu kada je Slunj okupiran nije bilo benzina. Po njemu to nisu napravili ljudi iz Primišlja koje je udaljeno od Slunja 13-14 km, već su pljačkali Srbi pristigli iz drugih krajeva. Zna da je jedan pripadnik TO Primišlje, Ilija Čubra, sudjelovao u pljački, a optuženik je radi toga s istim prekinuo do danas svaki kontakt. Istaknuo je da je sretan što su ljudi iz skloništa – rezervara za vodu ostali živi i što je spasio Juru Jurašina, u vrijeme kada je Srbinu bila čast ubiti Hrvata, a Hrvat ubiti Srbina. Službenih kontakata TO Primišlje i JNA s vojnog poligona kraj Slunja nije bilo, ali je bilo neslužbenih kontakata, informiranja, obuke i na kraju je akcija napada na Slunj išla

⁶ U istrazi se optuženik brani šutnjom. U prvom postupku pred ŽS Karlovac, Mićo Cekinović je svoju obranu iznio 1. prosinca 2009. godine, a zatim i u ponovljenom postupku 4. svibnja 2010. godine.

zajedno. Nakon zauzimanja Slunja, nad cijelim tim područjem je uspostavljena nadležnost novoformirane civilne policije. Probleme su pravili momci iz Slunja, koji su bili prije rata u Slunju nacionalno diskriminirani, a bili su prijeke naravi i dolazili su u sukobe s Hrvatima po kafićima. To su bili primjerice braća Grubor i braća Tepavac.

Na poseban upit tužitelja optuženik je odgovorio da je 1991., u poduzeću Jugoturbina, u Karlovcu, dobio otkaz te je zbog političke situacije, kao Srbin, odlučio napustiti Karlovac, u kojem je jednom Srbinu dignut kafić u zrak, drugome kuća, zapaljen je stan iznad njegovoga i odlučio se s obitelji vratiti u Primišlje. Na daljni upit tužitelja rekao je da iako iz popisa pripadnika TO Primišlje proizlazi da je u isti upisan u svibnju 1991. nije točno da je u Primišlju bio već od tog vremena, ali da je taj datum naveden radi ostvarivanja prava povezanih s pripadnošću ovoj postrojbi. Na upit tužitelja zašto je optuženik odlučio preći na drugu stranu, a ne u HV, za koje je predsjednica vijeća optuženika upozorila da na isto ne mora odgovoriti, optuženi Cekinović je rekao kako u to vrijeme nije mogao prihvatiti ono što je gledao na HTV-u. U to vrijeme je novinarka Hloverka Novak Srzić prenosila izjave Predsjednika Tuđmana kako Srbi smrde jer po mjesec dana ne peru noge. U odnosu na premlaćivanje Juraja Jurašina izjavio je da nije bio prisutan prilikom njegovoga premlaćivanja kundakom puške i da ga nije tjerao u minsko polje. Dodao je da nije prijavio novouspostavljenoj policiji ubojstvo Pave Ivšića jer ga je prijavio svojim vojnim starješinama.

Na pitanje svoga branitelja optuženik je odgovorio da se na pregledanim video – zapisima ne vide pripadnici TO Primišlje. Kazao je kako on i Juraj Jurašin nisu našli nikakve mine. Rekao je da je 14. i 15. 11. 1991. bio u Tržiću i da nije niti vidio Tomu Kosa, a da se u Zečju Varoš vratio tek 16. 11. oko 5 sati ujutro.

Na poseban upit predsjednice vijeće, optuženi je odgovorio da je razoružao dva pijana pripadnika TO Primišlje i smijenio zapovjednika njihovog voda oko mjesec dana prije napada na Slunj. Na daljnji upit predsjednice vijeća optuženi Cekinović je rekao da kad je iskazao kako TO Primišlje nije bila vezana za JNA, a u isto vrijeme je rekao da mu je prilikom napada na Slunj, oficir JNA zapovijedio da se drže desno, da je mislio da formalno nije bila vezana za JNA, ali da su *de facto* surađivali. On je 16. studenoga 1991. zapovjedi dobivao od Sime Krnjića. Prije napada na Slunj su im iz JNA naredili, u tri zapovjedi koje je dobio sam optuženik, da se srpsko stanovništvo skloni na Poligon, ali stanovništvo Primišlja to nije učinilo jer su za njih postavili šatore u šumi iznad sela. I 15. srpnja, prilikom borbi, stanovništvo je izbjeglo na Poligon, dok su se stanovnici Primišlja, uključujući optuženikovu suprugu i djecu, sklonili u šatore u šumi iznad sela. Odgovorio je da su u TO Primišlje, kao pripadnice Saniteta bile tri osobe i to Lepasava Milković, zvana Beba, Snežana i još jedna osoba. Upravo medicinsku sestru Bebu optuženik je ostavio da pomogne ljudima koji su se sklonili u rezervaru. Kazao je da je komandir voda koji mu je ispričao za ubojstvo Pave Ivšića bio njegov brat, Branko Cekinović, koji od 1995. godine živi u Srbiji. Optuženik je odgovorio da je Ilija Čubra, koji je bio pripadnik TO Primišlje, krao stvari, jednom prilikom je stavljao vreću brašna i druge stvari na svoga 'ficu', na što mu je on rekao da to ne može činiti i nakon toga više nikad nije razgovarao s njime, do danas. Rekao je da Zoran Blanša, spomenut u iskazu svjedokinje Nade Rudan, kao osoba koja je upala u njen i suprugov stan, nije ista osoba kao i istoimeni pripadnik TO Primišlje. Naprotiv, odgovorio je da je Karajlović Mićo, za kojega je Nada Rudan rekla da je u nju uperio pušku i vrtio je, bio pripadnik TO Primišlje, ali je dodao da je Karajlović išao zaštititi Nadu Rudan i njezinog supruga. Nikola Bjelopetrović i Đuro Krnjić su prednjačili u pljački. Bjelopetrović, inače pripadnik voda Donje Primišlje, koje se nalazi oko 10 km od Primišlja, nakon pada Slunja pretukao je jednog starca, a 1993. godine je istukao jednu ženu i šibao joj djecu. Odgovorio je i da se nije sastajao s komandantom rejonskog štaba TO Strunjašem, već je obavijesti diobivao od oficira za vezu u rejonskom štabu Milakovića. Rekao je da nije znao za odluke Vlade SAO Krajine po kojima je Milicija bila podređena zapovjednicima TO. Sa strane Primišlja, Slunj je bio u okruženju od 15. kolovoza 1991. do 16. studenoga 1991., a TO Primišlje je držala položaje na 7-8 km od Slunja i nisu pucali, a prolazak civila je u tom periodu još bio moguć. U napad na Slunj su krenula 2 voda TO Primišlje, koja su brojala ukupno 50-60 ljudi, a minobacački vod, koji je imao dva minobacača, ostao je u Zečjoj Varoši. Rekao je da je napredovao u vojsci do kraja 1991. kako bi mogao ostvariti pravo na više prihode, a ta mu se mogućnost ponudila i jer je dosta ljudi napustilo RSK. Na upit predsjednice vijeća, optuženik je odgovorio, gledajući je u oči, da iako je Tomo Kos 4 puta svjedočio u ovom sudskom postupku da je optuženik bio prisutan njegovom premlaćivanju i odvođenju, da on zaista nije bio tamo. Rekao je da je čuo da je Tomu Kosa istukao Mile Kos, jer je sumnjao da ovaj kolaborira sa Srbima, s kojima i jest često pio po kavanama. Kazao je da na Ivšić Brdu nije vidio dim, a da su tamo ostali pola sata, prije odlaska na položaj kod pravoslavnog groblja, gdje su ostali naredna dva dana. JNA je prethodno iz aviona bombardirala Slunj

da protjera stanovništvo. Za to vrijeme su Bulat i Katić pregovarali, ali hrvatski pregovarač Katić nije pristao na razoružanje pa je Bulat postavio ultimatum da se Slunj razoruži do 10 sati 16. studenoga 1991. Optuženi Cekinović rekao je da Đuka Grubora nema ni na jednom od popisa pripadnika TO Primišlje, a da bi mu to radi ostvarivanja pojedinih prava i plaće bilo u interesu.

Predsjednica vijeća je, na opetovano ponavljanje optuženika da je njegova postrojba, prilikom napada na Slunj imala ulogu rezervnog kotača, korektno upozorila istoga da je on znao čemu služi tenk i čemu služi puška, da oni nisu išli u Slunj na piknik, već su imali izviđače i znali su da u Slunju nema civila ni vojske i pristali su na sve što se moglo dogoditi u tom pohodu na Slunj.

Predsjednica vijeća je objavila da je **dokazni postupak završen** te se prešlo na **završne govore stranaka**.

U svom **završnom govoru tužitelj, zamjenik Županijskog državnog odvjetnika Doris Hrast** je istaknuo da su u dokaznom postupku dokazane dosta teške ozljede Tome i Mile Kosa, da su neki svjedoci, poput Pijevca i Čokeše, potvrdili da je Đuka Grubor bio pripadnik TO Primišlje. Dodao je da je Jure Jurašin, koji nema razloga lagati, iskazao da je imao Grubora i optuženika na nišanu, a poštudio ih je, nakon čega su ga ovi pretukli. Isti svjedok je rekao da je zbog straha spavao na gredi na tavanu. Također je rekao da optuženik ništa nije poduzeo protiv Nenada Tepavca zbog ubojstva Pave Ivšića. Smatra dokazanim da je TO Primišlje imala aktivnu ulogu u napadu na Slunj, a da je optuženik bio aktivno uključen u manevre JNA. Zaključio je da je sada u ovom predmetu riječ o blažoj optužnici jer se optuženika tereti za počinjenje djela nečinjenjem jer da se nije radilo o naređivanju već nesprečavanju utuženog kaznenog djela. Predložio je da se optuženik proglašuje krivim i osudi po zakonu.

Branitelj optuženika, odvjetnik Luka Šušak u svom **završnom govoru** rekao je da je sud ispoštovao načelo traženja materijalne istine, izvevši sve dokaze koji su išli na štetu i u prilog optuženiku. Istaknuo je da se u optužnici, a suprotno odredbama ZKP-a, ne navode konkretna činjenja koja bi predstavljala pljačku imovine. Paljenje kuća Rude Ivšić i Pave Ivšića nije konkretizirano u optužnom aktu datumom niti sredstvom, a iz foto - elaborata se vide drvene grede na toj kući koje bi bile izgorile da je kuća bila zapaljena. Vezano za okolnost paljenja tih kuća, branitelj je dodao da je svjedok Jurašin više puta u blizini istih prolazio, a nije vidio da su zapaljene. Zaključio je da je Pavo Ivšić, prilikom usmrćivanja bio naoružan, a da je njegova kuća spaljena nakon 5-6 dana, kada njegov branjenik više nije bio zapovjedno odgovoran za to područje. Pavo Ivšić, naoružan s puškom u ruci, po odredbama Ženevske konvencije ne može se smatrati civilnom osobom. Nenad Tepavac je pravomoćno osuđen za kazneno djelo ubojstva u odnosu na usmrćivanje Pave Ivšića, a ne za kazneno djelo ratnog zločina. Rekao je da su oznake za mine, koje je po tvrdnjama optužbe morao uklanjati Juraj Jurašin, bile lažne jer mina nije ni bilo. Optuženik se ne može osuditi za protjerivanje hrvatskog stanovništva iz Slunja jer su isti napustili Slunj već 15. studenoga 1991. Budući da ne postoje dokazi koji bi potvrdili da bi u radnjama optuženika postojalo utuženo kazneno djelo, branitelj je predložio da se njegov branjenik oslobodi optužbe i pusti iz pritvora.

Predsjednica vijeća najavila je **objavu presude** za petak, 7. listopada 2011. u 12 sati.

Zapažanja monitora:

Budući da promatračima nevladinih organizacija, kao ni promatračima Ureda OESS-a nije odobreno dobivanje preslike zapisnika s ročišta, postoji mogućnost da su neka imena i prezimena svjedokinja i svjedoka, kao i osoba koje se spominju u njihovim svjedočkim iskazima, pogrešno navedena.

Prilikom ispitivanja optuženika javni tužitelj je postavio optuženiku provokativna i nekorektna politička pitanja, od kojih je optuženika zaštitila predsjednica vijeća.

21. studenog 2011. godine - ponovno otvoren dokazni postupak

Izveštava: Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava

Postupak pratili: Jelena Borić, Ured OEES-a u Zagrebu; konzulica u Generalnom konzulatu Republike Srbije u Rijeci, mr.sc. Mirjana Milenković, volonterke i volonteri Ureda za podršku žrtvama i svjedocima pri ŽS Rijeka

Budući da je na ročištu održanom 7. listopada 2011., na kojem je trebala biti objavljena presuda, predsjednica vijeća bila objavila da je vijeće, tijekom vijećanja, odlučilo **ponovno otvoriti glavnu raspravu**, kako bi se utvrdile neke činjenice⁷ vezane za izmjenu optužnice od 4. listopada, koje vijeće nije bilo uspjelo utvrditi ispitivanjem optuženika, ponovno je otvoren **dokazni postupak**.

Predsjednica vijeća je utvrdila da na ročište nije pristupila **svjedokinja Marija Kos**, u odnosu na koju je dostava poziva uredno iskazana, a koja je telefonskim putem, Sudu, opravdala svoj nedolazak. Nije pristupio niti **svjedok Vladimir Katić**, u odnosu na kojega je dostava poziva također uredno iskazana, a isti je obavijestio Sud da zbog bronhitisa vjerojatno neće moći pristupiti zakazanom ročištu. Iz dopisa PP Slunj proizlazi da su **roditelji Tome Kosa**, koji su trebali biti pozvani kao svjedoci umrli, da je umro i **otac Milana Kosa**, a njegova **majka** je živa, ali je bolesna i nije u stanju odazvati se pozivu da bude ispitana u svojstvu svjedoka. **Rude Ivšić** je također preminuo, a njegova **sestra** živi u Južnoj Africi. Dane Modrušan je mrtav. U svojstvu svjedoka su pozvana dvojica njegovih **sinova**: Zvonko i Milan.

Svjedok Zvonko Modrušan

rekao je da je ime njegovog pokojnog oca bilo Danijel, a ne Dane, kao je to utvrđeno u tekstu optužnice protiv opt. Miće Cekinovića. Rekao je da je *tempore criminis* bio u Zagrebu, u sastavu specijalne policije i ništa nije neposredno saznao o spaljivanju sjenika njegovog pokojnog oca. O tom događaju je čuo tek nakon 'Oluje', kada se vratio na slunjsko područje. Predmetni sjenik bio je sagrađen od drva i nalazio se oko 1 km od Slunja, u pravcu Primišlja. Bio je dimenzija cca 6 x 18 m, a izgorio je do polovice. Za uništenje sjenika nisu ni tražili ni dobili nikakvu naknadu štete. Juraj Jurašin je pričao njegovom pokojnom ocu da su neprijatelji, prilikom napada na Slunj, tuda prolazili, a on (Jurašin) je išao ispred njih, jer su strahovali da je područje minirano. Kad su došli do sjenika netko je rekao „Spalite to ustašama!“. Budući da je on 1990. godine, zajedno s bratom, otišao u Zagreb, u specijalnu policiju, ne zna da li je pokojni otac iz sjenika, prije paleži, izvadio kosilice i traktor koje je tamo držao. Svjedok je postavio **imovinsko-pravni zahtjev u vrijednosti od 20.000,00 kn**, na ime naknade štete za spaljeni sjenik njegovog pokojnog oca. Na posebno pitanje zamjenika ŽDO Rijeka, svjedok je odgovorio da se njihova obiteljska kuća nalazila u centru Slunja, gdje su njegovi roditelji boravili do pada Slunja. Na pitanje branitelja, svjedok je rekao da se predmetni sjenik nalazio na oko 500 m udaljenosti od pravoslavnog groblja, s desne strane, na Debelom Brdu. Na pitanje branitelja, odgovorio je da je sjenik bio građen od obične daske.

Svjedok Milan Modrušan

iskazao je da se u vrijeme kritičnog događaja nalazio s bratom Zvonkom u Zagrebu, u anti-terorističkoj jedinici 'Lučko'. Naknadno je, od Juraja Jurašina, saznao za palež sjenika njegovog pokojnog oca. Radi opasnosti od mina, Juraj Jurašin je morao hodati ispred neprijateljske vojske koja

⁷ Predsjednica vijeća, sutkinja Ika Šarić, na ročištu 7. listopada 2011., ukratko je usmeno obrazložila da je potrebno ispitati kao svjedoke roditelje i sestru Tome Kosa i roditelje Milana Kosa, a na okolnosti njihovog uhićenja i premlaćivanja; svjedoka Vladimira Katića, pregovarača hrvatske strane u pregovorima s pobunjenim Srbima na slunjskom području, na okolnost protjerivanja hrvatskog stanovništva iz Slunja. Budući da je ŽDO Rijeka optužnicu izmijenilo, na način da je inkriminacija koja se odnosila na spaljivanje preko 20 civilnih objekata, od strane TO Primišlje, reducirana, tako da su precizirana 3 spaljena civilna objekta objekta, vijeće je smatralo potrebnim utvrditi vrijednost tih objekata jer da bi se uništavanje ili prisvajanje imovine moglo smatrati učinkom kaznenog djela iz čl. 120. OKZRH, ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, potrebno je da se da se radi o uništenju ili prisvajanju imovine „velikih razmjera“ i da je isto neopravdano vojnim potrebama. Stoga će se zatražiti očitovanje Županije Karlovačke, Stručne komisije za popis i procjenu ratne štete. Zatražit će se i fotografije koje u svom iskazu spominje svjedokinja Lucija Ivšić, a prikazuju kuću čije se paljenje optuženiku izmijenjenom optužnicom stavlja na teret. Kao svjedoci će se na istu okolnost pozvati i ispitati Rude Ivšić i Dane Mrdušan ili njihova rodbina.

je napredovala prema Slunju. U sjeniku su bili smješteni pripadnici Hrvatske vojske, oni su tamo spavali na sijenu. Tamo su se nalazile kosilice i poljoprivredni strojevi, što je sve izgorjelo. Rekao je da je izgorilo oko 70% sjenika, a da ne zna kako nije izgorio i ostatak, možda je vatra stala zbog kiše. Vrijednost sjenika je bila 30.000,00 do 50.000,00 kn, a vrijednost kosilica 3000-4000 EUR. Svjedok je postavio **imovinsko-pravni zahtjevu iznosu od 20.000,00 kn**. Na posebno pitanje, svjedok je odgovorio da su njegovi roditelji izašli iz Slunja u noći prije pada grada, 16. 11. 1991. godine. Prije toga, on nije 3 mjeseca bio u kontaktu s roditeljima jer je bio na ratištu u Vukovaru.

Glavna rasprava je odgođena, a nastavak iste je zakazan za dan 21. prosinca 2011. godine. Predsjednica vijeća će na vanraspravnom ročištu u Slunju, 22. 11. 2011. godine ispitati svjedoke koji zbog starosti ili bolesti nisu mogli pristupiti na sud i to: Mariju Kos, Vladimira Katića i po prijedlogu obrane (ponovno) Juraja Jurašina i Boška Sučevića, koji se do sada nije odazivao pozivima suda na glavnu raspravu, a policija ga nije mogla predvesti jer ga nisu našli kod kuće, a po saznanjima obrane se nalazio u obližnjoj šumi. Potonji bi se trebao ispitati na okolnost paljenja kuće Pave Ivšića.

21. prosinca 2011. godine - nastavak dokaznog postupka, obrana optuženika, govori stranaka

Izveštava: Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava

Postupak prati: konzulica u Generalnom konzulatu Republike Srbije u Rijeci, mr.sc. Mirjana Milenković

U nastavku dokaznog postupka, uz suglasnost stranaka, **pročitani su iskazi** svjedokinja i svjedoka, ispitanih na izvanraspravnom ročištu, održanom dana 22. studenoga 2011. godine, u Stalnoj službi u Slunju Općinskog suda u Karlovcu.

Pročitani su iskazi svjedoka Boška Sučevića, u kojemu je isti istaknuo da je *tempore criminis* bio pripadnik TO Primišlje, u sklopu koje postrojbe je 16. studenoga 1991. godine išao u napad na Slunj. Tom prilikom je vidio da je Pave Ivšić krenuo prema njegovoj postrojbi, a Nenad Tepavac, koji je bio pripadnik voda postrojbe optuženog Miće Cekinovića, ga je upucao. Zapovjednik tog voda bio je Branko Cekinović. Svjedok je čuo pucanj i vidio kako Pave Ivšić pada. Gojko Grubor je njegovo tijelo odvuкао par metara dalje. Kod Pave Ivšića je nađena polu-automatska puška.

Prilikom napada na Slunj, u jednom od tenkova koji su sudjelovali u napadu, bio je Radaković s poligona JNA. Radaković je Cekinoviću zapovijedio napad na Slunj. Od strane TO Primišlje se masovno pucalo jer nisu znali da je HV otišao s tog područja. Za optuženog Miću Cekinovića, rekao je da je bio dobar. Dodao je da je isti išao na poligon JNA na sastanke, a JNA im je osigurala obuku i oružje. Minobacači TO Primišlje su se nalazili na osnovnom položaju u Žečevoj Varoši, ali kritičnoga dana nisu djelovali jer su prisutni bili tenkovi. Prije samog napada na Slunj, možda mjesec dana ranije, minobacačima TO Primišlje se pucalo. Poligon JNA i TO Primišlje su bili i djelovali kao jedno.

Svjedok je rekao da može garantirati da je toga dana šibicom ili zoljom zapaljena kuća Pave Ivšića. On je osobno vidio da je Karajlović, pripadnik voda TO Primišlje, kojim je zapovjedao Branko Cekinović, zapalio jedan sjenik. Pripadnici TO Primišlje su zapalili i sjenik Dane Modrušana.

Vezano za sklonište, u rezervaru, u kojem su se sklonili civili, svjedok je naveo da je u skloništu bila Nada Rudan, koja zna sve o događajima koji su se tamo zbivali.

Pripadnici TO Primišlje su pljačkali kuće, optuženik je to vidio, a i on sam je odnio pun automobil stvari pa mu je čak tom prilikom od preopterećenja pukla guma.

Svjedok je napomenuo da je on od strane Srba bio smatran izdajnikom i rekao da on otvoreno priča o onome što je čuo i što zna. Dodao je da u slučaju da su isti bili dobri, ne bi imao o tome pričati.

Svjedok je u odnosu na premlaćivanje Tome i Mile Kosa iskazao da su iste isprebijali pripadnici TO Primišlje i JNA. Prebili su ih Nenad Tepavac i Grubor, a Mićo Cekinović je znao za to prebijanje.

Optuženik je uložio **prigovor** na pročitani iskaz ovoga svjedoka, naglasivši da je iskaz neistinit. Rekao je da nije točan navod svjedoka o paljenju kuće Pave Ivšića jer je optuženik sa svjedokom Jurajem Jurašinom 17. i 18. studenoga 1991. godine prolazio tim područjem, a Jurašin je i pokopao tijelo Pave Ivšića, koje je Gojko Grubor dovukao do verande njegove kuće, gdje bi to tijelo bilo izgorilo da je kuća bila spaljena. Dodao je da je svjedok Sučević promijenio svoj iskaz, u odnosu na raniji, dan pred

ŽS Karlovac, gdje je iskazao da nije znao da je taj dan kuća Pave Ivšića zapaljena. Prigovorio je da svjedok uopće nije mogao znati o ovim događajima jer u njih nije bio uključen, a da je živio 6 km daleko od Primišlja, u šumi. TO Primišlje nije imalo zolju u svom naoružanju.

Pročitani je iskaz svjedokinje Marije Kos, u kojem je ona iskazala da su im neprijateljski vojnici opkolili kuću, nakon čega su oni pobjegli u Karlovac. Njezin muž je vidio kako odvođe Milu i Tomu i tuku ih obojicu. Njen sin Mile joj je pričao da su njega i Tomu Kosa tukli na poligonu JNA, ali ona ne zna tko ih je točno tamo odveo. Tomo je jedini ostao u selu Kosi za vrijeme okupacije.

Optuženi Cekinović **prigovorio** je na pročitani iskaz svjedokinje, rekavši da on zaista nije bio prisutan kritičnom događaju i da TO Primišlje nije imao zadatak da hapsi, a ako je naredba da se Tomo i Mile Kos uhapsu došla s poligona JNA, on s tim nije imao nikakve veze.

Pročitani je svjedočki iskaz svjedoka Vladimira Katića, u kojem je isti naveo da je *tempore criminis* bio član Kriznog štaba u Slunju, te je u tom svojstvu, u tri navrata, do 16. 11. 1991. godine, sudjelovao u pregovorima ZNG-a i MUP-a s JNA. Potonja je tražila da ZNG preda oružje, ali ne i MUP, jer je za ZNG smatrala da je nelegalna, paravojna formacija. Nije bilo govora o tome da bi hrvatska strana pristala predati oružje. Svjedok je rekao da su oni bili u Slunju 107 dana pod opsadom i pregovorima su željeli odugovlačiti sa situacijom, u nadi da će se stvari riješiti na razini državnog vrha. Dana 12. studenoga 1991. godine palo je Saborsko, a hrvatska strana je htjela osigurati koridor prema Cazinu, BiH, kako bi se mogli izvući opkoljeni civili. 15. i 16. studenoga Krizni stožer nije donio odluku o evakuaciji civila iz Slunja jer su znali da se bez civila grad ne može braniti. Srpska strana je jednostrano odlučila ne nastaviti s pregovorima i 16. studenoga je napala Slunj. Tog dana je padala sitna kiša, vidljivost je bila loša pa JNA nije uspjela dignuti zrakoplove, kojima bi civili u konvoju za Cazin bili izloženi kao na dlanu. Svjedok je naveo da je ubijeno ukupno 250 – 300 civila i da su tog dana kada je okupiran Slunj paljene kuće po Slunju.

Svjedok je naveo da su neki pripadnici MUP-a zarobljeni u Tržiću 15. kolovoza 1991. godine i da je tamo bio prisutan Đuka Grubor.

Iznio je mišljenje da je u zapovjednom lancu neprijateljske strane bilo važnijih osoba od optuženog Cekinovića, primjerice Medaković iz Plaškoga i da Mićo Cekinović nije sudjelovao u pregovorima.

Optuženi Cekinović istaknuo je, na prethodno pročitani iskaz svjedoka Katića, da ako je Đuka Grubor bio prilikom zarobljavanja pripadnika MUP-a u Plaškome, iz toga proizlazi da je bio u drugim strukturama, a ne pripadnik TO Primišlje.

Potom je **pročitani iskaz svjedoka Juraja Jurašina**⁸ koji je rekao da kuća Pave Ivšića nije mogla biti zapaljena 16. 11. 1991. godine, kako je to u svom svjedočkom iskazu naveo svjedok Boško Sučević, jer je on, Jurašin, zakopao tijelo ubijenoga Pave Ivšića, u šljiviku pokraj kuće, tri dana kasnije i tada je kuća još uvijek bila čitava. Za Pavu Ivšića je naveo da je bio rođen 1924. godine i da je bio civil. Svjedok je iskazao da je jedne prilike dao intervju biskupu Mili Bogoviću, za publikaciju „Mostovi“, u kojemu je naveo kada su koje kuće u Slunju spaljene.

Svjedok je rekao da ga je zarobio Mićo Cekinović, da je on istoga imao na nišanu i mogao ga je ubiti, ali nije, zbog straha da bi u tom slučaju bili pobijeni civili koji su se skrivali u rezervaru. Optuženi Cekinović mu je spasio život, samo u smislu da ga je zaštitio od napada Grubora. 17. studenoga Cekinović ga je vodio na traženje minskih polja, pri čemu nisu znali ima li tamo ili nema mina, a 18. 11. na ispitivanje u Slunj. Odveo ga je i u Primišlje, kod Mane Čokeše, na ispitivanje. 19. 11. svjedok je pokopao tijelo Pave Ivšića.

Vidio je da je jedan neprijateljski vojnik išao zapaliti neki sjenik, na što mu je rekao da ne pali sirotinji, a ovaj je na njega, Jurašina, repetirao pušku.

Optuženik je komentirao pročitani iskaz svjedoka, rekavši da je sam svjedok iskazao da ga on nije vodio na ispitivanje na poligon JNA, već ga je tamo vodila vojna policija.

⁸ Svjedok Juraj Jurašin je 4 puta iskazivao tijekom ovog kaznenog postupka.

Kao dokaz je u spis uveden ratni dnevnik, koji je, u vrijeme kritičnih događaja, vodio svjedok Juraj Jurašin i koji je od istoga odlukom suda oduzet.⁹

Izveden je dokaz **izvršenjem uvida u ratni dnevnik Juraja Jurašina**, čitanjem dnevničkih bilješki koje se odnose na datume: 16., 17., 18., 19., 20., 21. XI. 1991. godine i u kojima Jurašin opisuje događaje kojima je svedočio tih dana u Slunju i njegovoj okolici.

Na prijedlog optuženika, u spis je uvedena kao dokaz i **publikacija „Mostovi“, godišnjak Slunjskog dekanata iz 1993. godine.**

Izvršen je uvid u citiranu publikaciju i to str. 111.-119., na kojima se nalazi intervju Juraja Jurašina, u kojemu je nabrojio zapaljene objekte u Slunju i naveo koja je kuća i kada zapaljena.

Na zahtjev suda, **dopisom MUP-a**, koji je pročitao kao dokaz, utvrđeno je da su slike zapaljenih objekata iz spisa, učinjene preslikom djelova snimke Radio – televizije Beograd, koja je nastala 17. studenoga 1991. godine.

Optuženik je izrekao **prigovor** na istinitost sadržaja ovog dopisa, rekavši da snimka nije mogla nastati navedenoga datuma.

Izvršen je uvid u **3 fotografije oduzete od Lucije Ivšić**, koje prikazuju oštećenja kuće Pave Ivšića, a nastale su nakon vojno – redarstvene akcije „Oluja“.

Optuženik je istaknuo **prigovor**, rekavši da fotografije ne predstavljaju isti objekt koji se nalazi na fotografijama foto-elaborata koji prileži spisu.

Pročitao je **dopis Ureda državne uprave Karlovačke županije** iz kojeg proizlazi da na osnovu podataka Komisije za popis i procjenu ratne štete Karlovačke županije, nisu bili u mogućnosti dostaviti točnu procjenu štete na kućama Pave Ivšića i Rude Ivšića, a podataka za sjenik Danijela Modrušana uopće nije bilo u dokumentaciji kojom raspolažu. U odnosu na kuću Antuna Ivšića¹⁰, zbog nepotpune dokumentacije, zahtjev za obnovu iste nekretnine je odbačen. U dostavljenim podacima, koji se odnose na kuću Pave Ivšića, navodi se detaljan opis oštećenja, iz kojeg proizlazi da je kuća pretrpjela direktan pogodak u krovu¹¹.

Budući da stranke nisu imale daljnjih dokaznih prijedloga, a ni vijeće, *ex officio*, nije smatralo potrebnim izvođenje drugih dokaza radi utvrđivanja činjeničnog stanja, prešlo se na **ispitivanje optuženika**. Prilikom iznošenja svoje obrane, propisno upozoren, **optuženi Mićo Cekinović** naveo je da ostaje kod svojih predhodnih obrana, iznesenih tijekom ovog kaznenog postupka te je dodao, u odnosu na premlaćivanje Tome Kosa, da je Đuka Grubor bio pripadnik bezbednosti na relaciji Plaško – poligon JNA i da isti nije bio pripadnik TO Primišlje. Dodao je da, iako je bilo ratno stanje, uradio je sve da zaštiti civilno stanovništvo. Od pokojnog Pave Ivšića, kritične zgođe bio je udaljen oko 300 metara. Rekao je da njihovi minobacači 16. 11. nisu tukli Slunj. Tada se nije kralo jer se pucalo, još je bilo hrvatskih snaga i nitko u tim okolnostima nije mislio na pljačku. Dodao je da su Srbi iz straha od povratka HV-a, iz svojih kuća u Slunju, iznosili imovinu i prevozili je u okolna sela, uz dozvolu novo-

⁹ U svom ratnom dnevniku, Juraj Jurašin je naveo podatke o ljudskim gubicima na području Slunja, uključujući podatke o civilima koji su ubijeni, mučeni i zaklani nakon okupacije grada. Navodi iz dnevnika u skladu su sa svjedokovim iskazivanjem tijekom ovog kaznenog postupka.

¹⁰ Prema adresi, koju je uredu državne uprave dostavio sud, radi se o kući koja se u optužnici navodi kao kuća Rude Ivšića.

¹¹ Iz pročitanih podataka se ne može zaključiti da je kuća Pave Ivšića bila spaljena.

uspostavljenih srpskih vlasti. Iskazao je, nadalje, da su njegovi nadređeni bili u kontaktu s JNA, koja je obučavala TO, ali on osobno nije bio u kontaktu s JNA. U sjeniku Dane Modrušana nije bilo poljoprivrednih strojeva, već minsko – eksplozivnih naprava i tamo su spavali hrvatski gardisti.

Rekao je da se ispričava ako je njegova jedinica nekome nanijela zlo i bol i da mu je žao zbog toga, ali da su to bila teška vremena i da su se oni odnosili kao spasitelji prema civilnom stanovništvu.

Na poseban upit predsjednice vijeća, optuženik je odgovorio da ne zna koliko je točno bilo kuća na Ivšić Brdu, a da je isto od centra Slunja udaljeno 500 m do 1 km.

Predsjednica vijeća objavila je da je dokazni postupak završen i potom se prešlo na **govore stranaka**.

Zamjenik Županijskog državnog odvjetnika iz Rijeke, Doris Hrast, istaknuo je da ostaje kod svog prethodnog završnog govora i dodao da iskaz svjedoka Boška Sučevića, koji je *tempore criminis* bio pripadnik TO Primišlje, detaljno i okolnosno opisuje kritične događaje i ulogu optuženika u njima. Nesporno je utvrđeno u dokaznom postupku da je optuženik aktivno sudjelovao u napadu na Slunj, a da je i osobno sudjelovao u pljački imovine, na što posebno ukazuje dio iskaza svjedoka Sučevića o tome kako je optuženiku pukla guma na automobilu jer ga je preopteretio ukradenim stvarima. Zamjenik ŽDO-a istaknuo je da to nikako nisu bila, kako to optuženik navodi, teška vremena za pripadnike TO Primišlje, već za žitelje Slunja, koji su 106 dana živili pod opsadom, pri čemu optuženik nije bio nikakav dobročinitelj. Predložio je da sud optuženika oglasi krivim i kazni u skladu sa zakonom.

Branitelj optuženika, odvjetnik Luka Šušak, u svom završnom govoru rekao je da ne shvaća završni govor svog kolege, tužitelja, jer isti bi trebao predstavljati pravno obrazlaganje, koje je u skladu s odredbama ZKP-a, a ne novinarsko izvještavanje. Odgovornost optuženika je individualna, a ŽDO se nije u svom govoru uopće osvrnuo na konkretne inkriminacije. U odnosu na progon najvećeg dijela hrvatskog stanovništva iz Slunja, branitelj je naglasio da su oni napustili Slunj prije napada na grad 16. 11. 1991. godine i da i iz iskaza svjedoka proizlazi da nije bilo progona civila. Za svjedoka Sučevića rekao je da je senilan, u zavadnji s optuženikom, da ne zna za svoje suborce, a da nije objektivan jer je i sam u svom iskazu rekao da ga Srbi nisu voljeli te da je lažno svjedočio. Za kuću Pave Ivšića je rekao da iz zapisnika Komisije proizlazi da nije zapaljena, a i svjedok Sučević je pred ŽS u Karlovcu isto iskazivao. Vezano za premlaćivanje i zarobljavanje Tome i Milana Kosa, branitelj je rekao da Đuro Grubor, koji ih je pretukao i odveo, nije bio pripadnik TO Primišlje, već pripadnik vojne policije, koja je bila u sastavu i pod zapovjedništvom JNA. Oštećenik Tomo Kos je davao kontradiktorne iskaze, a iste je pobio nalaz sudske vještakinje medicinske struke. Zatražio je oslobođenje optuženika kaznene odgovornosti i puštanje istoga iz pritvora.

Predsjednica vijeća najavila je da će presuda biti objavljena u petak, 23. prosinca 2011. godine, u 9 sati.

23. prosinca 2011. godine - objava presude

Izvjestava: Marko Sjekavica, Građanski odbor za ljudska prava

Ročište pratili: Mladena Tadej, voditeljica Ureda za podršku žrtvama i svjedocima ŽS Rijeka, novinarka i novinari, snimatelji

Predsjednica sudskog vijeća, sutkinja Ika Šarić, u ime Republike Hrvatske objavila je presudu, kojom je optuženi Mićo Cekinović proglašen **krivim** po sve 4 točke izmijenjene optužnice¹² i osuđen na **kaznu zatvora u trajanju od 4 godine**¹³.

¹² Izmijenjena optužnica od 4. listopada 2011. godine.

¹³ Iz usmenog obrazloženja presude, moglo se shvatiti da bi optuženik bio osuđen i na strožu kaznu zatvora, da sudsko vijeće nije bilo vezano okolnošću da se ŽDO iz Karlovca nije žalilo na osuđujuću prvostupanjsku presudu Županijskog suda u Karlovcu, kojom je Mićo Cekinović osuđen na 4 godine zatvora.

Miće Cekinović proglašen je krivim u odnosu na **točku a) optužnice** jer su pripadnici njegove postrojbe, TO Primišlje, dana 14. studenoga 1991. godine, u mjestu Gornje Primišlje uhitili i bezrazložno izudarali civile Tomu i Milana Kosa te ih protupravno zatvorili na vojnom poligonu u blizini Slunja. Predsjednica vijeća, usmeno obrazlažući presudu, utvrdila je da su TO Primišlje, JNA i vojna policija SAO Krajine djelovali zajedno i povezano, kako *de facto*, tako i *de iure*, temeljem Zakona o odbrani Republike Srbije koji se odlukom tzv. Vlade SAO Krajine *tempore criminis* primjenjivao na teritorij SAO Krajine i prema kojemu je policija pridodana teritorijalnoj obrani. Tomo Kos je u svim svojim iskazima na isti način i vjerodostojno opisao slijed kritičnog događaja i ulogu optuženika u njemu, a okolnost da isti oštećenik ne zna za bolest zubnog mesa, paradontozu, nije presudna za utvrđivanje optuženikove odgovornosti.

Optuženik je proglašen krivim i u odnosu na **točku b) optužnice** jer je pripadnik njegove postrojbe, Nenad Tepavac, dana 16. studenoga 1991. godine, u Ivšić Naselju, u predgrađu Slunja, iz automatskog oružja lišio života civila Pavu Ivšića. Sve de je oštećenik i imao kritične zgrade pušku u ruci, on nikoga nije ranio i nikoga nije mogao ugroziti, s obzirom na uske ulice i mali prostor ispred njegove kuće, u koje se sama predsjednica vijeća uvjerila obilaskom mjesta zločina. Optuženik ne samo da je, kako on to u svojoj obrani tvrdi, od zapovjednika voda, svoga brata, Branka Cekinovića, čuo za usmrćivanje Pave Ivšića, već je on taj događaj morao i vidjeti, s obzirom da se, kako je sam iskazao, nalazio na 300 metara udaljenosti, a ako je vidio i spasio Marijana Ivšića, morao je vidjeti i Pavu Ivšića, prolazeći tuda sa svojom postrojbom prema Slunju. Optuženik je propustio podnijeti kaznenu prijavu protiv počinitelja ovog kaznenog djela.

U odnosu na **točku c) optužnice**, kojom se optuženik teretio zbog činjenice da su njemu podređeni pripadnici TO Primišlje samovoljno zapalili kuće Rude Ivšića i Pave Ivšića, kao i sjenik Danijela Modrušana, opt. Cekinović također je proglašen krivim. Neovisno o okolnosti kojeg točno dana su te kuće zapaljene, one su bile na području odgovornosti TO Primišlje i optuženog Cekinovića, a on ih je u svojoj funkciji bio dužan štiti. Sam način paljenja kuća i sjenika, za utvrđivanje kaznene odgovornosti optuženika je irelevantan. Neovisno o okolnosti, koju u svojoj obrani navodi optuženik, da nije vidio paljenje sjenika Dane Modrušana, isti je zapaljen.

Miće Cekinović je proglašen krivim i u odnosu na **točku d) optužnice**, koja se odnosi na protjerivanje najvećeg dijela hrvatskog stanovništva iz Slunja i okolice i pljačku njihove imovine. U ovom kaznenom postupku je dokazano da je TO Primišlje u tome imala aktivnu ulogu. Unatoč tvrdnjama obrane da je civilno stanovništvo ranije napustilo Slunj, vijeće je utvrdilo da ta okolnost nije od značenja za odluku o krivnji optuženika, kada se uzme u obzir činjenica da je to isto stanovništvo napustilo Slunj jer su bili protjerani, a u tom protjerivanju je među ostalima sudjelova i postrojba kojom je zapovijedao optuženik. Neki od civila koji nisu napustili Slunj po okupaciji grada su ubijeni, stoga je nužnost njihovoga bijega evidentna. Iskazi svjedoka su neprijeporno utvrdili da se masovno krala imovina civila.

Predsjednica vijeća je istaknula u svom usmenom obrazloženju presude da je sudsko vijeće optuženog Cekinovića pronašlo krivim jer je propustio spriječiti svoje podređene da ubijaju i ozlijeđuju civile, kao i da uništavaju i pljačkaju imovinu. Optuženik nije spriječio niti kaznio svoje podređene u počinjenju ovog kaznenog djela, čime je podržao kazneno djelo ratnog zločina protiv civilnog stanovništva¹⁴.

U uvodnom dijelu obrazloženja presude, predsjednica vijeća je detaljno opisala društveno-politički kontekst u kojem se utuženi zločin dogodio i istaknula da se te činjenice ne smiju zanemariti prilikom odlučivanja o kaznenoj odgovornosti za ratne zločine. Dodala je da je jasno da nije istinita obrana optuženika u dijelu u kojem on tvrdi da zadatak TO Primišlje nije bio sudjelovati u borbenim djelovanjima. Vijeće je utvrdilo da je TO Primišlje surađivala i bila dio JNA. Nesporno je utvrđeno da

14

Prvostupanjskom presudom utvrđena je zapovjedna odgovornost optuženika.

je optuženik unaprijeđen nakon „oslobođenja“ Slunja, kao i da je isti imao autoritet u TO Primišlje, što se očitovalo i u situaciji kada je optuženi Cekinović spasio Juraja Jurašina.

Oštećenici Zvonko i Milan Modrušan, koji su tijekom kaznenog postupka postavili imovinsko-pravni zahtjev zbog uništenja sjenika njihovog oca, Danijela Modrušana, upućeni su da u parnici ostvare svoj imovinsko-pravni zahtjev.

Optuženiku je **produžen pritvor** zbog opasnosti od bijega, temeljem čl. 102. st. 1. t. 1. ZKP-a, a isti je ujedno u potpunosti **oslobođen plaćanja troškova kaznenog postupka**, zbog duljine trajanja pritvora i zbog slabijeg imovinskog stanja.

Prilikom odmjeravanja kazne vijeće je kao olakotnu okolnost cijenilo raniju neosuđivanost optuženika, a kao otegotnu okolnost je uzeto u obzir da optuženik nije nikoga spasio, već je oštećenoga Jurašina vodio u minska polja, zatvorio ga je i prislio na radnu obvezu.

Optuženik je upućen o mogućnosti korištenja pravnog lijeka.